

Samverkansavtal

avseende nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap och krig (NSPL)

1. Parter

Mellan Region Uppsala, Region Blekinge, Region Dalarna, Region Gotland, Region Gävleborg, Region Halland, Region Jämtland Härjedalen, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg, Region Norrbotten, Region Skåne, Region Stockholm, Region Sörmland, Region Värmland, Region Västerbotten, Region Västernorrland, Region Västmanland, Region Örebro län, Region Östergötland och Västra Götalandsregionen har avtalssamverkan avseende nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap och krig (NSPL) ingåtts enligt nedan.

De ovan nämnda parterna kallas var för sig Part eller gemensamt Parterna.

2. Bakgrund

Parterna ansvarar för flera samhällsviktiga funktioner, såväl i fredstid som vid höjd beredskap och krig. Regionernas ansvar inom totalförsvaret kräver samverkan med andra regioner, kommuner, privata aktörer och statliga myndigheter. För att undvika en fragmenterad planering av totalförsvaret krävs gemensamma strukturer, gemensam planering och gemensamt ansvarstagande. Detta är avgörande för att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt kunna ansvara för en gemensam nationell förmåga att hantera svåra påfrestningar. Samverkan och samarbete mellan regionerna har utvecklats i syfte att säkerställa regionernas del i ett robust totalförsvär. En ökad samverkan mellan regionerna underlättar också den statliga planeringen och förmågan att möta NATO:s krav inom ramen för Sveriges medlemskap. Hälso- och sjukvården har en central plats i totalförsvaret. En fungerande sjukvård i fred är en förutsättning för en fungerande sjukvård i krig.

Beslut om deltagande i nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap och krig (NSPL) har 2024 fattats av regionstyrelserna i samtliga 21 regioner. Av besluten framgår att regionernas deltagande i NSPL baseras på respektive regionstyrelses ansvar och beslutsmandat. Vidare framgår att ledningen av de verksamheter som behövs under höjd beredskap och krig fortsatt kvarstår hos respektive regionstyrelse, men att regionen deltar i gemensam nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför och vid höjd beredskap och krig. Slutligen anges att det arbete som krävs för att genomföra besluten kommer att samordnas och utvecklas i en gemensam kanslifunktion för samordning och planering av regionernas verksamhet vid höjd beredskap och krig. Funktionen benämns i besluten som Nationell samordning planering och ledning (NSPL). I detta avtal benämns den som beredningsfunktion NSPL i syfte att bättre spegla dess uppdrag. Beredningsfunktionen NSPL kommer att stödja regionerna för att stärka den samlade ledningsförmågan under höjd beredskap och vid krig.

Samtliga regioner har ingått säkerhetsskyddsavtal för samverkan och samarbete avseende svensk hälso- och sjukvård inom ramen för totalförsvaret.

Regionerna har funnit att avtalssamverkan är den tillämpliga formen för nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap och har kommit överens om att reglera samarbetet enligt detta avtal.

3. Parternas åtaganden

Parterna är överens om att det är av yttersta vikt att samverka kring för Parterna gemensamma frågor och Parterna förbinder sig att aktivt delta i och effektivt bidra till samarbetet inom ramen för NSPL. Part ska tillhandahålla tillräckliga resurser till den gemensamma beredningsfunktionen NSPL och till gemensamma aktiviteter, i enlighet med beslutad verksamhetsplan och finansieringsmodell samt med eventuella personella resurser.

4. Samverkan och avtalets omfattning

För att arbetet i NSPL ska leda till en gemensam nationell förmåga att hantera svåra påfrestningar ska olika kompetenser i olika regioner bidra till den samlade nyttan. Parterna är ense om att respektive regions bidrag till NSPL kommer att variera, men att samtliga kommer att medverka på olika sätt över tid. Det kan handla om att bidra med kompetens inom exempelvis beredskapsplanering, logistik, utbildning, juridik, ekonomi, omvärldsbevakning, IT, kommunikation och upphandling.

Region Uppsala kommer att vara värd för den regiongemensamma beredningsfunktionen NSPL. Beredningsfunktionen NSPL kommer att vara en del av Region Uppsalas ordinarie verksamhet och organisatoriskt vara en del av Region Uppsalas regionstyrelsens förvaltning.

Övriga regioner åtar sig tillsammans att bidra med uppskattningsvis totalt tio heltidstjänster i det gemensamma arbetet inom NSPL. Bidraget ska motsvara regionens storlek och kan komma att ändras över tid. En heltidstjänst innebär inte att det är en person som bidrar i arbetet, utan det kan fördelas på flera personer i aktuell region.

Parterna är ense om att eventuella gemensamma upphandlingar kommer att genomföras av Region Uppsala med fullmakt från övriga regioner.

Det kommer att ske en samverkan mellan regionerna genom att vissa uppdrag utförs i samtliga regioner, vissa utförs sjukvårdsregionalt och några i ett par regioner. Samverkan leds av en chefsgrupp och genomförs av den regiongemensamma beredningsfunktion NSPL.

5. Den regiongemensamma beredningsfunktionen NSPL

Utgångspunkten för beredningsfunktionen NSPL:s roll är att den kommer att vara en nationell och högre regional beredningsorganisation för regionernas utveckling av förmåga att hantera hälso- och sjukvården i höjd beredskap och krig. Beslutsfattande och sedvanlig ärendeberedning åligger respektive Part. Region Uppsala ansvarar för att information som beredningsfunktionen NSPL hanterar behandlas på ett säkert sätt utifrån gällande lagar och regler, att säker kommunikation upprätthålls och att verksamheten bedrivs i säkra lokaler. Vidare ansvarar Region Uppsala för att beredningsfunktionens personal vid behov genomgår säkerhetsprövning.

Uppdraget för beredningsfunktion NSPL kommer att formuleras i en verksamhetsplan, inklusive budget, som revideras årligen. Verksamhetsplanen ska omfatta ärenden där nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap och krig erfordras och där det finns ett regionöverskridande moment.

Beredningsfunktionen NSPL består inledningsvis av sex heltidstjänster, varav en chefstjänst. Övriga tjänster ska utgöra kompetenser inom olika områden, såsom säkerhetsskydd, hälso- och sjukvård och beredskapsplanering.

Parterna är medvetna om att uppdraget för beredningsfunktionen NSPL är under uppbyggnad och att det kommer att förändras över tid. Beredningsfunktionens inledande ansvar är att initiera och bereda ärenden enligt följande.

- Utarbeta en beredningsplan, som baseras på de ärenden som anges i verksamhetsplanen, i vilken ärendens hantering beskrivs avseende förslag till bland annat tidplan, deltagare, remitterter och vilka beslut/ställningstaganden som bör tas och av vem/vilka,
- presentera beredningsplanen för chefsgruppen,
- utreda, bereda och remittera ärenden i enlighet med fastställd beredningsplan,
- presentera utfallet av utredningen/beredningen av ärenden för chefsgruppen, som tar ställning till om ärendet är färdigberett och klart för distribution till berörda regioner, myndigheter och andra, alternativt klart för beslut,
- överlämna ärendet till berörda regioner, i enlighet med chefsgruppens ställningstagande, för sedvanlig ärendehantering och eventuella beslut i respektive region, och
- följa upp fattade beslut och ställningstaganden.

Parterna är medvetna om att handlägningsformerna kommer – utifrån ärendets art och innehåll – att variera. Beredning ska ske med samtliga berörda Parter. Handläggning och beredning ska ske inom beredningsfunktionen NSPL, i arbetsgrupper med representation från Parter och berörda myndigheter och i befintliga formella och informella nätverksstrukturer. Beredningsprocessen ska vara transparent och väl dokumenterad.

Beredningsfunktionen NSPL kommer årligen att upprätta och delge Parterna en verksamhetsberättelse.

6. Chefsgrupp

Parterna är ense om att arbetet i NSPL leds av en chefsgrupp, bestående av regiondirektörer från sex regioner (en per sjukvårdsregion) och sex hälso- och sjukvårdsdirektörer (en per sjukvårdsregion). Till chefsgruppen adjungeras chefen för avdelningen för vård och omsorg vid Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt chefen för avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad vid SKR. Chefsgruppen utser en ordförande inom sig.

Chefsgruppen har i uppdrag att

- Fastställa beredningsfunktionen NSPL:s årliga verksamhetsplan,
- fastställa budget för nästkommande år, vilket ska ske senast i december året innan budgetåret,
- fastställa om oförbrukade medel för ett budgetår ska återbetalas till regionerna,
- föra löpande dialog med samtliga regiondirektörer och hälso- och sjukvårdsdirektörer via deras SKR-nätverk,
- fastställa beredningsplan för ärenden efter samråd i SKR:s regiondirektörs- respektive hälso- och sjukvårdsdirektörsnätverk, samt
- godkänna att ärenden tas vidare för vidare hantering och eventuella beslut i berörda regioner.

Chefsgruppen fastställer sina ställningstaganden i konsensus. De ska vara väl förankrade, strategiska, nödvändiga, kostnadseffektiva och genomförbara.

Chefsgruppen sammanträder minst fyra gånger per år. Skriftlig kallelse, tillsammans med mötets dagordning, ska tillställas deltagarna skriftligen i rimlig tid innan sammanträdet ska äga rum. Beredningsfunktionen NSPL ansvarar för kallelsen.

Vid Chefsgruppens sammanträden ska det föras protokoll. Region Uppsala ansvarar för att skriva protokollet. I protokollet ska de ställningstaganden som chefsgruppen gör antecknas. Deltagare har rätt att få avvikande mening antecknad i protokollet. Protokollet ska justeras av ordförande och den deltagare som fört protokollet. Part som önskar invända mot innehållet i chefsgruppens protokoll ska snarast och senast tre dagar efter mottagandet av protokollet anmäla invändningen till mötesordförande. Innehållet i protokollet ska godkännas vid nästkommande chefsgruppsmöte och distribueras till samtliga Parter.

7. Övrig samverkan

Arbetet ska bedrivas i nära samverkan med Försvarsmakten, Socialstyrelsen och andra berörda beredskapsmyndigheter. Sveriges Kommuner och Regioner kommer att ha en stödjande roll i arbetet.

Arbete ska vid behov stödja samverkan mellan kommuner och regioner gällande hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap och krig.

8. Mandat i samverkansorganisationen

Region Uppsala ska vara avtalstecknande part gentemot externa parter, leverantörer med mera inom behöriga områden (NSPL) för detta samverkansavtal. Parterna ska vid behov lämna Region Uppsala fullmakt att teckna avtal för parternas räkning i sedvanlig ordning.

9. Administration och diarieföring

Under handläggningen av ett ärende ansvarar Region Uppsala för förvaring av dokumentationen. Handlingar hos Region Uppsala som är allmänna ska hållas ordnade och diarieföras. Under handläggning ansvarar Region Uppsala för utlämnande av allmänna handlingar som förvaras hos Region Uppsala, om utlämnandet inte hindras av sekretess. Formellt beslut om att avslå begäran om utlämnande av allmän handling fattas enligt respektive regions delegationsordning.

10. Finansieringsmodell och fakturering

Den regiongemensamma beredningsfunktionen NSPL:s verksamhet är Region Uppsalas insats i regionernas samlade arbete avseende NSPL. I och med att Region Uppsala bidrar i större utsträckning med resurser till arbetet än övriga regioner krävs en kostnadstäckning för denna insats.

Parterna är ense om att Region Uppsala fakturerar parterna en gång per år i enlighet med den budget som chefsgruppen fastställt om i verksamhetsplanen.

Fördelningsnyckeln för fakturering baseras på ett fast belopp som är samma för alla regioner (34 procent) och en rörlig del (66 procent) beräknat på respektive regions befolkning den 31 december året innan budgeten fastställs.

Fakturering sker en gång per år i förskott genom användande av e-faktura. Betalning ska ske inom 30 dagar från mottagen faktura. Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

11. Ekonomisk administration

Region Uppsala ansvarar för all gemensam ekonomisk administration och ska årligen fakturera övriga parter enligt punkten "Finansieringsmodell och fakturering".

12. Uppföljning av samverkan

Parterna har rätt att kontrollera och följa upp verksamheten inom ramen för avtalet. Parterna är skyldiga att medverka i uppföljning och utvärdering av verksamheten.

13. Parternas bundenhet

Parterna är överens om att de är bundna till vad som framgår av detta avtal samt inom de ramar som anges i den årliga verksamhetsplanen och budgeten som fastställs av chefsgruppen.

För nya utvecklingsprojekt gäller den bundenhet som fastställts av chefsgruppen. För nya projekt som innebär större åtaganden för parterna, eller för omprioriteringar som påverkar tidigare gemensamma ställningstaganden till projekt, ska eftersträvas tydliga underlag och konsekvensbeskrivningar i god tid före möten där ställningstaganden ska göras/beslut ska fattas.

14. Avtalets giltighet

Detta avtal förutsätter för sin giltighet att det godkänns av respektive part. Detta avtal gäller från och med samtliga Parter undertecknande av avtalet och gäller tills vidare med de bestämmelser om utträde som följer av punkten "Utträde".

15. Utträde

Part som inför ett kommande förvaltningsår önskar utträda ur detta avtal och lämna samverkansorganisationen ska anmäla detta till chefsgruppen minst 12 månader i förväg. Kostnader som uppkommer i samband med sådant utträde samt icke-avbeställningsbara kostnader som Region Uppsala ådragit sig ska till fullo ersättas av den utträdande Parten motsvarande dennes del. Utträdande Part ska också säkerställa att övriga parter inte förlorar eller berövas tillgång till nödvändig information. Part kan under löpande förvaltningsår inte utträda ur detta avtal utan att detta enhälligt godkänns i chefsgruppen.

16. Avveckling

Parterna ska vid en avveckling samverka och ersätta Region Uppsala för alla icke-avbeställningsbara kostnader som Region Uppsala ådragit sig inom ramen för avtalet och avtalspart gentemot tredje man samt för uppbyggnaden av beredningsfunktionen NSPL:s verksamhet, så länge sådana kostnader består efter ett beslut om avveckling.

17. Förändringar i detta avtal

Förändringar i detta avtal kan enbart göras genom att avtalet ersätts med ett nytt avtal eller genom ett tilläggsavtal undertecknat av behöriga företrädare för respektive Part.

18. Omförhandling

Parterna är överens om att söka att anpassa sig till nya förhållanden som kan uppstå under avtalsperioden och på bästa sätt försöka tillgodose varandras förutsättningar och behov.

Parter har rätt att begära omförhandling av detta avtal om det under avtalstiden sker väsentliga förändringar av de förutsättningar som avtalet baseras på, exempelvis förändringar i författningar eller

myndighetsbeslut. Omförhandling ska skriftligen begäras hos Region Uppsala. Rätten till begäran om omförhandling innebär inte någon rätt till ändring av avtalets innehåll.

19. Befrielsegrunder (force majeure)

Part fritas från skyldigheten att fullgöra sin del av avtalet och från att erlagga skadestånd om dennes åtaganden inte alls eller endast till onormalt hög kostnad kan fullgöras på grund av upplopp, arbetsinställelse, blockad, eldsvåda, ingrepp av myndighet eller annan därmed jämförlig händelse som part inte råder över och inte heller kunnat förutse. Arbetskonflikt som har sin grund i regionens brott mot kollektivavtal får inte åberopas som befrielsegrund.

20. Tvist

Tvist angående giltigheten, tolkningen eller tillämpningen av detta avtal ska lösas genom förhandlingar mellan Parterna. Om tvisten inte på detta sätt kan lösas inom trettio dagar efter det att part påkallat sådan förhandling, ska förhandling i stället ske mellan tvistande parter respektive regiondirektörer. Om tvisten inte kan lösas i godo ska den slutligt avgöras av allmän domstol med Uppsala tingsrätt som första instans.

Part får inte avbryta eller uppskjuta fullgörandet av de prestationer som avtalats under åberopande av att tvisteförfarande inletts eller pågår, så länge avtalet fortfarande gäller.

21. Godkännande av avtal

Detta avtal förutsätter för sin giltighet att det godkänns av respektive part.

(Underskrifter på nästkommande sidor)

För Region _____

Signatur

Namnförtydligande

Titel